

Sygn. Akt XVII AmE 36/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 sierpnia 2020 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia (del.) Jolanta Stasińska

po rozpoznaniu w dniu 14 sierpnia 2020 roku w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z odwołania (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w O.

przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w O. od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 5 listopada 2018 roku, Nr (...)

1. oddala odwołanie,

2. zasądza od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w O. na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 720,00 zł (siedemset dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sędzia (del.) Jolanta Stasińska

Sygn. akt XVII AmE 36/19

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki decyzją z dnia 5 listopada 2018 roku, numer (...), na podstawie art. 56 ust 1 pkt lc) oraz w związku z art. 7 ust. 81 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2018 r., poz. 755 ze zm.) oraz w związku z art. 104 ustawy z dnia 7 kwietnia 2017 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1257 z późn. zm.) po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej, którego stroną było przedsiębiorstwo (...) Sp. z o.o. z siedzibą w O., zwane dalej „Przedsiębiorstwem” wymierzył Przedsiębiorstwu karę pieniężną w wysokości 1 000,00 zł (słownie: jeden tysiąc złotych) w związku z ujawnieniem w prowadzonej przez Przedsiębiorstwo działalności koncesjonowanej naruszenia prawa polegającego na nieprzedstawieniu zaktualizowanych danych na stronie internetowej Przedsiębiorstwa za okres II kwartału 2018 r., do czego Przedsiębiorstwo było zobowiązane na mocy postanowień art. 7 ust. 81 ustawy - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2018 r., poz. 755 ze zm.), zwanej dalej „ustawą”.

Od wyżej wymienionej decyzji powód (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w O. wniósł odwołanie. Zaskarżył decyzję w całości.

Zaskarżonej decyzji zarzucił:

1. naruszenie przepisu art. 56 ust. 6a ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 roku Prawo energetyczne (Dz. U. z 2012 r., poz. 1059, ze zm.) poprzez jego niezastosowanie w niniejszej sprawie i nieodstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej,
2. błędne przyjęcie, że stopień szkodliwości czynu przypisanego przedsiębiorcy w pkt 1 i 2 zaskarżonej decyzji nie jest znikomy, wobec okoliczności, że zmiana w przedmiotowej sprawie wyrażona w zamieszczonym na stronie internetowej Urzędu Regulacji Energetyki opublikowanym komunikacie Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, w którym ze względu na brak określenia terminu zamieszczania informacji doprecyzowano, aby dane objęte obowiązkiem były upublicznione na stronach internetowych, niezwłocznie po zakończeniu każdego kwartału kalendarzowego, a zmiana ta nastąpiła bez zbędnej zwłoki z chwilą podjęcia takiej informacji.

Wskazując na powyższe, wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej.

Powód w treści odwołania wskazał, że opóźnił się z opublikowaniem przedmiotowego wykazu jedynie o około 1 miesiąc. W jego ocenie doszło jedynie do niewielkiego uchybienia terminowi. Stwierdził, iż stopień społecznej szkodliwości naruszenia ustawy przez powoda był znikomy, co w jego ocenie uzasadnia odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej. Powód podniósł przy tym, że Prezes URE zauważył w materiale dowodowym toczącego się postępowania fakt, iż przedsiębiorstwo przygotowało pliki z wymaganymi danymi za II kwartał 2018 r. by zaktualizować je na stronie internetowej, jednakże podczas transferu danych na serwer załadowany został niewłaściwy plik zawierający dane za I kwartał 2018r. Powód zaznaczył, że sam zrealizował obowiązek. Powód wskazał też, że spółka obiektywnie nie posiada doświadczenia w usługach informatycznych jak również nie miała wpływu na powyższy proces błędu. W jego ocenie wystąpiły wszystkie niezbędne przesłanki, do odstąpienia od wymierzenia kary.

W odpowiedzi na odwołanie Prezes Urzędu Regulacji Energetyki podtrzymał dotychczasowe stanowisko zawarte w treści decyzji.

Ponadto, wniósł o:

1. oddalenie odwołania w całości,
2. zasądzenie od powoda na rzecz Prezesa URE zwrotu kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Nadzorca sądowy powodowej spółki T. B., mimo doręczenia mu odpisu odwołania i zawiadomienia o możliwości złożenia odpowiedzi na odwołanie (k. 22) nie zajął stanowiska w sprawie.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

(...) Sp. z o.o. z siedzibą w O. prowadzi działalność gospodarczą polegającą na dystrybucji energii elektrycznej w oparciu o koncesję udzieloną decyzją Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 26 kwietnia 2007 r. Nr (...) na 15-letni okres jej obowiązywania. (okoliczność bezsporna)

W związku z tym, iż Przedsiębiorstwo nie opublikowało na swojej stronie internetowej zaktualizowanych danych za okres II kwartału 2018 r., pismem z dnia 14 sierpnia 2018 r., Prezes URE zawiadomił Przedsiębiorstwo o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej, na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 1c) ustawy, stanowiącym, iż karze pieniężnej podlega ten, kto nie przedstawia m.in. informacji, o których mowa w art. 7 ust. 81 ustawy, jednocześnie poproszono Przedsiębiorstwo o przedstawienie szczegółowych wyjaśnień mających związek ze sprawą oraz o przedstawienie informacji na temat przychodów oraz poniesionych kosztów z tytułu prowadzonej działalności dystrybucyjnej w roku 2017. (k. 1-2 akt adm.)

Pismem z dnia 27 sierpnia 2018 r., Przedsiębiorstwo przedłożyło pisemne wyjaśnienia, w których ustosunkowało się do zasadności wszczęcia postępowania o ukaranie. W wyjaśnieniach strona poinformowała, że dane wymagane obowiązkiem informacyjnym za II kwartał 2018 r. zostały przygotowane, jednak w trakcie czynności związanych

z transferem danych na serwer zaktualizowany został niewłaściwy plik, zawierający dane za I kwartał 2018 r. Przedsiębiorstwo wniosło także o umorzenie wszczętego postępowania o wymierzenie kary z uwagi na brak podmiotów ubiegających się o przyłączenie do jego sieci oraz brak negatywnych skutków dla odbiorców, będących efektem zaistniałego przewinienia. Przedsiębiorstwo przedstawiło też wymaganą informację o uzyskanych przychodach i poniesionych kosztach z działalności dystrybucyjnej w 2017 r. (k. 2-, 2a akt adm.)

Pismem z dnia 27 września 2018 r., Prezes URE zawiadomił Przedsiębiorstwo o zakończeniu prowadzonego postępowania dowodowego i możliwości zapoznania się z zebrany materiał dowodowy oraz złożenia ewentualnych uwag i wyjaśnień w terminie 7 dni od dnia otrzymania zawiadomienia. Termin do zapoznania się Przedsiębiorstwa z materiałem dowodowym i wniesienia ewentualnych uwag i wyjaśnień upłynął 9 października 2018 r. Przedsiębiorstwo nie skorzystało z możliwości zapoznania się w powyższym terminie z aktami sprawy. (k.4, 4a akt adm.)

W dniu 5 listopada 2018 r. Prezes URE wydał decyzję Nr (...) (k. 5-7 akt adm.)

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o dowody z dokumentów, w tym zgromadzonych w postępowaniu administracyjnym, które nie były przez żadną ze stron niniejszego postępowania kwestionowane, jak również w ocenie Sądu nie budziły wątpliwości.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje:

Odwołanie jest niezasadne.

Bezsporna była w niniejszej sprawie okoliczność, że powód nie przedstawił zaktualizowanych danych na stronie internetowej Przedsiębiorstwa za okres II kwartału 2018 r., do czego Przedsiębiorstwo było zobowiązane na podstawie postanowień art. 7 ust. 81 ustawy - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2018 r., poz. 755 ze zm.),

Zgodnie z treścią art. 56 ust. 1 pkt 1c ustawy – Prawo energetyczne, karze pieniężnej podlega ten, kto nie przedstawia informacji, o których mowa w art. 7 ust. 81 tej ustawy, zgodnie natomiast z treścią art. 56 ust. 3 ustawy – Prawo energetyczne, wysokość kary pieniężnej nie może przekroczyć 15% przychodu ukaranego przedsiębiorcy, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym.

Powód podnosił, że zaprzestał naruszenia prawa. Twierdził, iż stanowi to pierwszą przesłankę do odstąpienia od wymierzenia kary określoną w art. 56 ust. 6a ustawy – Prawo energetyczne. Podnosił także, jakoby spełniona została druga przesłanka, tj. znikomy stopień społecznej szkodliwości czynu.

W odniesieniu do treści powyższego przepisu, podkreślenia wymaga, że według ustawodawcy, Prezes URE może odstąpić od wymierzenia kary, jeżeli stopień szkodliwości czynu jest znikomy, a podmiot zaprzestał naruszania prawa lub zrealizował obowiązek. Jednakże, należy zauważyć, że Prezes URE ma jedynie taką „możliwość”, nie stanowi to jego obowiązku, co ma wpływ na fakultatywny, nie obligatoryjny charakter niniejszej instytucji. Nawet w przypadku łącznego zaistnienia obu powyższych przesłanek, organ może, ale nie musi korzystać z tej kompetencji.

W szczególności wskazać należy, iż zastosowanie instytucji odstąpienia od wymierzenia kary wymaga łącznego spełnienia obu przesłanek wymienionych w treści powyższego przepisu.

Jedną z przesłanek koniecznych do zaistnienia możliwości zastosowania wyżej wymienionej instytucji jest znikomy stopień szkodliwości czynu. Powód twierdził, iż stopień szkodliwości jego czynu jest znikomy. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 15 października 2014 r. (III SK 47/13, OSNP 2016, Nr 8, poz. 112) wskazał, że rozstrzygając, czy naruszenie obowiązku ciężącego na przedsiębiorcy można w okolicznościach faktycznych sprawy uznać za czyn o znikomym stopniu szkodliwości, zasadne jest odwołanie się do sposobu weryfikacji tego stopnia wypracowanego w prawie karnym, skoro prawodawca posłużył się w art. 56 ust. 6a ustawy – Prawo energetyczne instytucją prawa karnego, z uwagi na represyjny charakter kar pieniężnych przewidzianych w tym przepisie. Zgodnie z art. 115 § 2 k.k. przy ocenie stopnia społecznej szkodliwości czynu bierze się pod uwagę: rodzaj i charakter naruszonego

dobra, rozmiary wyrządzonej szkody, sposób i okoliczności popełnienia czynu, wagę naruszonych obowiązków, postać zamiaru, motywację sprawcy oraz rodzaj naruszonych reguł ostrożności i stopień ich naruszenia. W orzecznictwie wskazuje się, że przy ocenie stopnia szkodliwości społecznej czynu, mają decydować wyłącznie okoliczności związane z czynem, a podstawowe znaczenie mają rodzaj i charakter naruszonego przez oskarżonego dobra chronionego prawem, rozmiar wyrządzonej i grożącej szkody oraz zamiar i motywacja sprawcy.

Zasadnie pozwany przyjął w treści decyzji, że stopień szkodliwości czynu był wyższy niż znikomy. Istotnie bowiem należało tu zwrócić uwagę w szczególności na zbyt długi okres związany z niedopełnieniem nałożonego na przedsiębiorcę obowiązku, tj. 44 dni. Błędnie zatem przyjmował powód, iż okres zaniechania wynosił jeden miesiąc. Przy ustalaniu stopnia społecznej szkodliwości czynu Sąd zwrócił również uwagę na fakt, że powód dopełnił obowiązku dopiero wskutek zawiadomienia przez pozwanego o wszczęciu postępowania w sprawie wymierzenia kary pieniężnej tj. dopiero po otrzymaniu w dniu 21 sierpnia 2018 roku zawiadomienia z dnia 14 sierpnia 2018 roku. Tym samym, okres opóźnienia mógłby być dłuższy, gdyby pozwany nie wszczął postępowania administracyjnego w przedmiocie wymierzenia kary pieniężnej.

Strona powodowa argumentowała również, iż brak publikacji wynikał z nieprawidłowości, do których doszło na skutek błędu podczas transferu danych. Powód zaznaczył, że nie dysponuje doświadczeniem w usługach informatycznych. Wskazać należy, że wobec powoda, jako przedsiębiorcy prowadzącego działalność gospodarczą koncesjonowaną, stosowany jest podwyższony miernik staranności. W orzecznictwie sądowym przyjmuje się, gdy chodzi o tzw. profesjonalistów, czyli, jak w przypadku powoda – spoczywa na nich obowiązek znajomości przepisów prawnych i dołożenia należytej staranności w zakresie prowadzenia wskazanej działalności. Zwłaszcza, że Prezes URE w dniu 6 listopada 2015 roku na stronie internetowej urzędu opublikował komunikat przypominający o wypełnieniu obowiązku informacyjnego określonego w art. 7 ust. 81 ustawy – Prawo energetyczne. Co istotne, Prezes URE pismem z dnia 5 maja 2016 roku przypomniał właściwym przedsiębiorstwom energetycznym, w tym również powodowi, o konieczności terminowego wypełniania obowiązku określonego w art. 7 ust. 81 ustawy – Prawo energetyczne (k. 32-36). Z powyższych względów, powód powinien był poczynić odpowiednie starania aby upewnić się, czy obowiązek został wypełniony prawidłowo i skutecznie, zwłaszcza jeśli nie posiada stosownego doświadczenia informatycznego. Tym samym powyższa okoliczność nie stanowi o znikomym stopniu szkodliwości czynu. Ponadto, jak słusznie wskazał pozwany w odpowiedzi na odwołanie, określony w art. 7 ust. 81 ustawy – prawo energetyczne obowiązek publikowania danych o podmiotach przyłączanych do sieci elektroenergetycznej oraz wielkości dostępnych mocy przyłączeniowych w sieci elektroenergetycznej ma służyć przejrzystości działalności przedsiębiorstw energetycznych w zakresie świadczenia usług przyłączeniowych i dystrybucyjnych. Jednocześnie monitorowanie przez Prezesa URE wypełniania tego obowiązku przez operatorów dystrybucyjnych służy realizacji przez organ zadania określonego w art. 23 ust. 2 pkt 20 lit. c tej ustawy, w zakresie monitorowania funkcjonowania systemu elektroenergetycznego. Tym samym, niedopełnienie przez powoda przedmiotowego obowiązku wpływało negatywnie na wykonywanie przez Prezesa URE jego ustawowych zadań, jako regulatora rynku energetycznego.

Mając na uwadze powyższe okoliczności, brak było podstaw do przyjęcia, iż stopień szkodliwości czynu powoda jest znikomy, a tym samym aby zaistniały niezbędne przesłanki do odstąpienia od wymierzenia kary. Ponadto wskazać tu należy, że jak zasadnie zauważył pozwany, nałożenie kary zaskarżoną decyzją było następstwem kolejnego zaniechania powoda określonego w przedmiotowym przepisie. Powód bowiem dopuścił się już raz naruszenia obowiązku określonego w art. 7 ust. 81 ustawy – Prawo energetyczne przez nieprzedstawienie zaktualizowanych danych za II kwartał 2016 roku. Wówczas Prezes URE zastosował względem powoda instytucję odstąpienia od wymierzenia kary decyzją z dnia 17 listopada 2016 roku (k. 37-39), jak wskazał pozwany, wobec zapewnień powoda o przyjęciu do dalszego stosowania wytycznych URE oraz, że naruszenie miało miejsce po raz pierwszy.

Sąd nie dostrzegł również nieprawidłowości w przedmiocie wysokości kary pieniężnej. Wskazać należy, iż przychód z działalności objętej koncesją w 2017 roku wyniósł(...) zł (k.2a akt adm.), zatem kara pieniężna wymierzona została z zachowaniem art. 56 ust. 3 ustawy – Prawo energetyczne i nie przekracza 15 % przychodu powoda. Wymierzona kara w powyższej wysokości, jest również adekwatna do stopnia zawinięcia powoda, gdyż jak sam powód wskazywał do przedmiotowego zaniechania doszło w sposób nieumyślny. Wymierzona kara w wysokości 1000,00 zł będzie

również na tyle odczuwalna dla powoda, aby spełniła swoje funkcje represyjną i zapobiegawczą sprawiając, że powód, jako podmiot ukarany będzie stosował się do obowiązującego porządku prawnego, a także wychowawczą oddziałując zniechęcająco na innych przedsiębiorców do podejmowania działań niezgodnych z prawem.

Mając na względzie powyższe okoliczności, Sąd na podstawie art. 479⁵³§ 1 k.p.c. oddalił odwołanie, jako niezasadne.

O kosztach procesu, Sąd orzekł stosownie do wyników postępowania na podstawie art. 98 k.p.c. oraz Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2018r. poz. 265). Na koszty procesu po stronie pozwanego złożył się koszt zastępstwa procesowego w wysokości 720,00 zł.

Sędzia (del.) Jolanta Stasińska